

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Flores vltimarum voluntatu[m] non sine sudore collecti
p[er] d[omi]n[u]m Rolandinu[m] Bononie[n]sem Juris
vtriusq[ue] p[ro]fessore[m] opti[m]e meritu[m] Annexo in
calce peculiari quoda[m] ...**

Rolandinus <de Passageriis>

Parrhisiis, 1514

Quo loco in ordine testamenti quodlibet legata sint scribenda. Ru. ix

[urn:nbn:de:bsz:31-115460](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-115460)

Prima pars florum

ctū: vel hēte diuersitatē vt in iudeo z mācipio chuziano vel simi
casu. vt. C. ne iude. chuzia. mā.
l. i. et nō valet nec est iatio daf. d.
§. labco. i. respon. et. d. l. multū in
terc. si vero ppter stat^o cōditio-
nē/ vt corporis vitū/ z tūc si testa-
to: sciunt debet estimatio alioquē
nō. ita loquitur et intelligit. l. sed
si res. ff. de le. i. et. l. fidei cōmissa.
§. si suo alicno. de le. iij. z. l. filius
familias §. si qd alicui. d. le. i. In
stipulatiōe vero in hoc vltimo ca-
su quādo scz stipulator nō est cō-
mertiū rei indilincē non debet
nec res ipsa/ nec ei^o estimatio fin
Jaco. d. are. i. d. l. multū intere st.
quē in hoc sequit̄ ibi bar. q̄ supra
dicta sic ibi distinguit. et post eum
ange. areti. in §. i. insu. de inutili-
bus stipu. et est glo. nota. in. d. l. sz
si res de lega. i. z. glo. in. d. l. multū
interest. est etiā bona glo. i. §. non
solum institutis de legatis. B. m.

Stipu-
latio rei
cui nō
est com-
mertiū
nō valz
nec debe-
tur rei
estima-
tio.

**Quo loco in ordine
testamēti quibet legata
sunt scribenda. Ru. ix.**

Quōd de iure
legatorū vidim^o/ de ip-
so loco z ordine videam^o.
Et ē sciēdū q̄ li-
cet olim ex veti iure cō-
trarium esset actum/ hodie tamen
licitū z liber ē siue an siue post isti-
tutiōes herediū: siue etiā iter ipas
medias institutiōes reliq̄re z ordi-
nare legata/ libertates/ z tutores.
vt istitu. de lega. §. an heredis. z q̄
testa. tuto. dari pos. §. ad tertiu. z
Yugo itaq; antiqui iuris excusso:
sequētes mag; rationabile formā
immediate post phemiu ad lega-
ta transibim^o: z q̄ sit melior ordo
legata institutiōe pmutere patet
ex eo q̄ illud soluz heredis est/ qd
superest deducto ere alieno/ z fune-
ris ipensa/ et deductis legatis fa-

ctis vsq; ad illū modū quo legare
voluit et potuit testator. vt. ff. ad
l. fal. l. i. §. scdo capite. et. §. si. z. C.
co. l. irruū. et. l. in ipōnda. et. C.
de iure deli. l. scim^o. §. in cōputa-
tione. et nisi. de leg. fal. §. cum au-
tez. Sicut ergo istis deductis qd
superest ad heredē pmet: sic ista
pmo debent in ordine scribi/ et de
inde heres institui. Itē est alia ra-
tio: qz cum legata q̄ sūt p restitu-
tioni^o ablatorū/ funeris ipensa/
et alijs operib^o pietatis ad salu tē
aie spectet. heredis vero institu-
tio cū tpalis et mūdane cure cau-
sam respiciat: merito ipsa salutis
aie prudentia: vt domina pcedet
tēporalis aitez. puiso vt ancilla
post tēgū veniēs subseq̄et: osiam
eū ancillā z ancillā dñari abso-
nū est. Alia pō q̄ relinquūtur vxo-
ribus et amicis post predicta duo
gñā legatorū: et post cōmissarios
immediate ponantur: vt in vno
eodē capitulo oīa pariter legata
pūcta sint. esset ei magna pfusio
si p diuersas testamēti pres per-
sa reperirent: z ppterea qz legata
triplici intuitu relinqui vidētur:
ideo sim hoc dicere possumus tri-
plicē esse legatorū speciē in quib^o
debet etiā ordo seruari: si em testa-
tor aliqd acquirit z habet illi-
tū: pmo et an oīa disponet z ordi-
net de restitutiōib^o ablatorū. hōec
species ptermittēda nō est: qz nul-
la alia legata debentur nisi dedu-
cto ere alieno. vt. C. de iure deli.
l. scim^o. §. sin pō. creditores. nā illa
intelligūtur bōa q̄ supsunt dedu-
cto ere alieno. l. subsignatū. §. bōa
ff. de reg. iuris. et. l. cū cōcipati
§. illud ff. de colla. bono. Et q̄a i-
ter hec legitima negocia istud est
pūmum et maxime salutis aie re-
mediuz si restitutiō: vtilicū equesito-
ruz si. et. deinde restitutiō illicitis
secūdo loco sunt ponēda illa lega-
ta que p funeris impēsa: et elimo.

Legata
nō. debē
tur nisi
deducto
ere. alic-
no.

De institutionib⁹ heredū z qd sit hereditas etc. Fo. x.

finis z alijs anume suffragijs sūt. q: nō pmissum est elemosinā face- re de substantia aliena.

¶ Addo. xuy. q. v. forte aliqs. et xxxij. q. iij. sic nō sūt. Berar. mu.

¶ Salomōe dicēte q offert sacri- ficū de substantia pauperis: idem ē qsi victimat filiū i p̄spectu p̄ris

¶ Additio. In d̄ dictū salomōis citaf. xuy. q. v. immolat⁹. et. i. q. i. nō est putāda. Berardus mulert.

¶ Itē spēs furti est de alieno lar- gari. vt. ff. d̄ furti. l. si pignore. §. i. post has itaqz duas legatorū spēs debēt eligi certe p̄sone quas ap- pellam⁹ cōsularios vel exccuto- res. q ad ipsa legata soluēda cōsta- tūtur: ex quib⁹ plena dat̄ aucto- ritas z potestas p̄dicta executōi mādare: raro enī ista fidei cōmit- tūtur heredib⁹ quib⁹ sic factis ad- trinā speciē legatorū transeundū est: scz corūz q̄ vroz p̄pinqus et alijs inuicis carnalib⁹ reliquitur

In his enī legatis tradēda cōsolent eligi cōmissarij: sed soluēda ab heredib⁹ relinquūtur. hac igar ratiōne hoc ordine sunt scribēda legata: que aut̄ sūt horū legatorū fore i vnaqz specie isra iuemes

¶ Additio. P̄missa scz a ver. z p̄pterea ponit̄ in effectu specu. in- titu. de instr. ed. §. compēdiōse. p̄pe si. ibi circa legata vero scias etc. Berardus mulert.

¶ De institutionib⁹ he- redū: et quid sit heredi- tas: et in quot z quas p- res diuidatur: z quid sit heredem instituere.

Rubrica. x.

Dunc de tertio ca- pitulo id est de heredum institutione agendum est super qua sollicitate admonendi sumus plenissimam diligentiam ad-

hibere: nam hic plerūqz non tantū virgulta: sed z cedri deficiunt. ve- rum licet testamentarie successio- nis pelagus pfundissimū sit/attē pauca nobis vtilia et necessaria sumam⁹ ex istis tractatū hunc p- plures rubricas et titulos distri- guētes/ vt p partes diuisus possit facilius comprehendī.

¶ Additio. Et. §. s. nō vsqz in fi. isti. de lega. z. l. l. ff. de vol. excep- nā partitio aim legentis incitat: mentem intelligentis preparat: z mēoriā artificiose reforniat. vt di- cit glo. no. in p̄bo easdē. insti. in. §. igit in p̄hemio insti. Berar. mu.

¶ Hereditas est successio in vni- uersum ius quod habuit defunct⁹ tempore mortis sue. vt. ff. de ver- bo. signi. l. nichil. z. l. hereditas. ff. de regu. iur. et hoc aliquando dicitur as: aliquando pōdo vel pon- dus. aliquādo libra: ista enī quat- tuor nomina sinonima sunt.

¶ Additio. Ita vult glo. in p̄. se- stuns. ibi item no. ista tria. etc. in. §. hereditas. isti. de here. instu. Be- rardus mulert.

¶ Porro hereditatis diuisio solē- nis fit a iure i duodecimvncias siue partes q̄ assis appellatione p̄tine- tur: et habēt hec partes p̄p̄na no- mia ab vncia vsqz ad asses: vt vsqz sit exclusiū. naz q̄libet earū par- tiū maior ē vncia: et quilibet mi- nor asse: qz nulla earū cōtinet solā vnciā aut totū assē. Sunt vero hec noia partū. prima sestuns: et hec cōtinet vnciā et dimidiā. vñ sestuns quasi semi vncia z vncia vt. ff. de ioffi. tes. l. papinianus. §. quoniaz. tertia ei eius litteras est et nō r. qz p̄p̄o f ex semis z vncia

¶ Additio. Ita dicit. d. glo. i ver- bo sestuns. ibi se sūs enī dicit: tes in dicto. §. heredi. as. isti. de here. insti. Berardus mulert.

¶ Secūda sextās: quē p̄tā p̄tē here- ditatis significat. i. duas vncias.

b. ij.

Parti-
tiois qd
sit effe-
ctus.

Heredi-
tas
quid sit.

Heredi-
tas in
q̄t et q̄s
ptes di-
uidatur.

Furti
spēs est
de alie-
no lar-
gari.

no legare
vt. ff. ad
fi. z. C.
a. et. C.
oputa:
um au-
ctis qd
sic ista
et de
liti ra
elitu
dena/
fala rē
institu
re cau-
salutis
pcedet
incilla
ofiam
abfo-
rryo
duo
rios
mor
gata
fufio
per-
gata
etur:
str-
qub⁹
tesa
llici-
ocū
haec
mul-
bedū-
deli.
illa
du-
bū
ari
ia i
est
e re
firo-
tur mul-
deducto
legis
ex. alie-
no.